

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорти (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

Проектна культура є показником фахової компетентності, культуровідповідності та інноваційної спрямованості дизайнера, а індивідуальний стиль художньо-проектної діяльності складає якісне підґрунтя творчого потенціалу. Становлення проектної культури особистості потребує створення освітнього простору на проєктивних засадах. Соціально-гуманітарні освітні технології спрямовують на становлення проектної культури особистості через залучення студентів та викладачів до соціально значущої проектної діяльності як засобу набуття компетенцій пошуку, аналізу, освоєння та оновлення інформації, прогнозування та проєктування.

Література

1. Даниленко В.Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури: Монографія. Харків: ХДАДМ; Колорит, 2005. 244 с.
2. Прищенко С. Дизайн у координатах художньо-проектної культури. Альманах «Культура і сучасність». №2. 2018. С. 105-110.

Юлія ЗЕЛІНГА

*здобувачка третього (освітньо-наукового) ступеня доктора
філософії (PhD),*

*аспірантка кафедри педагогіки Університету Ушинського
Одеса, Україна*

ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО- МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У РОЗРІЗІ СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН

Аргументом актуалізації проблеми формування наукового світогляду майбутніх учителів слід вважати назрівання внутрішніх кардинальних змін у самому змісті сучасних світоглядних парадигм, спричинених новими

досягненнями природничо-математичних наук, появою нових наукових напрямів, що приєднались до сучасного наукового дискурсу та суттєво вплинули на характер наукової картини світу. Нова картина світу, що ґрунтується на досягненнях квантової механіки, сьогодні набуває більш широкого інтегративного статусу завдяки бурхливому розвитку генетики, молекулярної біології, біофізики, біокібернетики. Як слушно зазначає Т. Турчина, «постало питання про створення єдиної цілісної нової картини світу – сучасної загальнонаукової картини світу, фундаментальні науково-природничі поняття якої разом із філософськими категоріями становили б ядро методологічного знання людства» [2].

Фіксуємо дефініційне тлумачення категорії «світогляд» шляхом звернення до довідкової літератури, зокрема до Українського педагогічного словника, за авторством С. Гончаренка. Світогляд – сукупність принципів, поглядів і переконань, що визначають ставлення до дійсності; система поглядів, поглядів на природу і суспільство; система уявлень про світ і місце в ньому людини, про ставлення людини до навколишньої дійсності і до самого себе, а також зумовлені цими уявленнями основні життєві позиції і установки людей, їх переконання, ідеали, принципи пізнання і діяльності, ціннісні орієнтації; спосіб духовно-практичного відношення до дійсності; не тільки зміст, а й спосіб усвідомлення дійсності, а також принципи життя, що визначають характер діяльності [1].

Аналіз сучасної соціокультурної ситуації в Україні у сфері формування духовного світу особистості в контексті гуманізації освіти теж свідчить про наявність складних та суперечливих тенденцій, пов'язаних із намаганням подолати низку кризових явищ, спричинених тривалим домінуванням у суспільній свідомості тоталітарної ідеології, в результаті чого ми і отримали те, що маємо сьогодні: зростаючу хвилю

антинаукових настроїв, окультизму та войовничого невігластва. Зрозуміло, що деякі успадковані світоглядні та методологічні орієнтири, морально-естетичні цінності, носіями яких виступали кілька поколінь людей, сьогодні не відповідають новим реаліям життєдіяльності молоді, перш за все, ринковим економічним відносинам та процесам демократизації суспільно-політичної сфери буття. Інколи вони навіть посилюють соціальну напруженість та підтримують своєрідну інтелектуальну інерцію в соціокультурному середовищі.

На нашу думку, саме світогляд учителя природничо-математичних спеціальностей віддзеркалює «змістову наповненість професійної життєдіяльності», генералізацію й концептуалізацію його метакогнітивно-інформаційної та педагогічно-професійної сфери, «міру» й параметр гармонійного індивідуального розвитку вчителя природничо-математичних спеціальностей; як кумулятивне й синтетичне «ансамблеве» утворення, світогляд особистості детермінує повноту, збалансованість й холістичність природничо-математичного й педагогічного розвитку майбутнього фахівця[3].

Науковий світогляд майбутнього вчителя природничо-математичних спеціальностей є мультикомпонентним синтетичним конструктом, що відтворює свої сутнісні ознаки на перетині координат дихотомії «особистісне»/«професійне»; передбачає наявність методологічної та інноваційно-професійної культури, системно-логічного сцієнтичного мислення, рефлексійності особистості та прагнення педагога до саморозвитку, самореалізації та самовдосконалення в професійно-педагогічній діяльності; функціонує як динамічний синтез науково-дослідницько-аналітичних та педагогічно-методичних умінь, що дозволяють подолати дискретність у формуванні вузькофахової (природничо-математичної) та

загальнофахової компетентностей (педагогічної, дидактичної, методологічно-дослідницької) вчителя природничо-математичного профілю; забезпечує комплексну актуалізацію наукознавчої інформації з педагогіки, математики, фізики, природознавства, біології та фізіології, методики навчання фахових дисциплін, що спрямовує на усвідомлення студентом холистичного характеру природничо-математичних наук як наукового та соціокультурного феномену; фіксує розгортання різновекторного дослідницького пошуку з метою розроблення індивідуальної наукової стратегії викладання природничо-математичних дисциплін; продукує здатність учителя актуалізовувати міжпредметні зв'язки у системі природничо-математичних наук; забезпечує адекватний вибір персоналізованих методик викладання природничо-математичних дисциплін, розроблених на підґрунті активізації когнітивного самопроекування майбутнього вчителя природничо-математичного профілю як науковця й дослідника.

Література

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
2. Турчина Т. В. Формування наукового світогляду студентів вищих навчальних закладів. *Настоящи изследвания и развитие-2012*: матеріали VIII міжнародної наук.-практ. конференції, 17-25 січня 2012 р., м. Софія. Педагогічні науки. 2012. -Т. 13. - С. 29-33.
3. Тушева В.В. Теоретико-методичні засади формування науково-дослідницької культури майбутнього вчителя в процесі професійної підготовки: Монографія. УМО НАПН України. Харків: Видавництво «Федорко», 2013. 428 с.